

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ב, 2012
מספר השאלון: 904441
לנבחנים אקסטרניים — 05
נספח: תכנית הלימודים (לשאלון 05 בלבד)

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים ושלושה רבעים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.

- פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)
- פרק שני — סיפור קצר
- פרק שלישי — רומאן ונובלה
- פרק רביעי — דרמה
- פרק חמישי — שיר שלא נלמד

משלושת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 28 נקודות).

הפרק הרביעי (דרמה — 28 נקודות) והפרק החמישי (שיר שלא נלמד — 16 נקודות) הם חובה. עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
(2) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים המצורפת.

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

(3) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.

(4) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה־20)

שים לב! אם בחרת בפרק זה, עליך לענות על שתיים מהשאלות 1-17:

על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 1-5),

ועל שאלה אחת משירת המאה ה־20 (שאלות 6-17).

(לכל שאלה — 14 נקודות; סה"כ — 28 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 1-5.

שירת ימי הביניים

1. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

כתנות פסים / משה אבן־עזרא

כְּתוֹנוֹת פָּסִים / לְבַשׁ הִגֵּן / וְכִסּוֹת רִקְמָה / מִיְּדֵי דָשָׂאוֹ,
וּמַעֲוֵיל תִּשְׁפֹּץ / עֶטָה כָּל עֵץ / וּלְכָל עֵץ / הִרְאָה פְּלֹאוֹ.
כָּל צִיץ חָדָשׁ / לְזֶמֶן חָדָשׁ / יֵצֵא שׁוֹחֵק / לְקִרְאָת בּוֹאוֹ –
אַךְ לְפָנֶיהֶם / שׁוֹשֵׁן עֶבֶר, / מְלֵךְ, כִּי עַל / הַיּוֹרֵם כָּסָאוֹ.
יֵצֵא מִבֵּין / מְשֻׁמֵּר עָלָיו / וַיִּשְׁנֶה אֶת / בְּגָדֵי כְּלָאוֹ.
מִי לֹא יִשְׁתֶּה / יֵינוֹ עָלָיו – / הָאִישׁ הַהוּא / יֵשֵׁא חֲטָאוֹ!

א. הצג את השינויים שחלים בגן, והסבר את הקשר שלהם להזמנה למשתה היין.

(10 נקודות)

ב. בחר באחד מהשיבוצים המקראיים בשיר, והסבר את תרומתו להבנת משמעות השיר.

(4 נקודות)

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

כְּתַב סֵתִיּוֹ / שלמה אבן-גבירול

כְּתַב סֵתִיּוֹ בְּדִיּוֹ מְטָרִיו וּבְרִבֵּיּוֹ
וּבְעֵט בְּרָקִיו הַמְּאִירִים וְכַף עָבִיו
מִכְתָּב עָלֵי גֶן מִתְכַּלֶּת וְאַרְגָּמָן
לֹא נִתְּכָנוּ כָהֶם לְחוֹשֵׁב בְּמַחְשָׁבִיו.
לִכֵּן, בָּעֵת חֲמֻדָּה אֲדַמָּה פְּנֵי שָׁחַק,
רָקְמָה עָלֵי בִדִּי עֲרוּגוֹת כְּכוֹכְבִּיו.

בשיר זה תהליכים המתרחשים בטבע מעוצבים באמצעות פעולות ותכונות אנושיות.
הסבר והדגם קביעה זו.

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

רֵאָה שְׁמֶשׁ / שלמה אבן-גבירול

רֵאָה שְׁמֶשׁ לֵעֵת עָרֵב אֲדַמָּה / כְּאֵלּוֹ לְבָשָׁה תּוֹלַע לְמִכְסָּה,
תְּפִשֵּׁט פְּאֵתֵי צִפּוֹן וַיִּמִּין / וְרוּחַ יָם בְּאַרְגָּמָן תִּכְסָּה,
וְאַרְץ – עֲזֹבָה אוֹתָהּ עֲרָמָה / בְּצֵל תְּלִילָה תִּלִּין וְתַחֲסָה,
וְהַשָּׁחַק אֲזִי קָדַר, כְּאֵלּוֹ / בְּשָׁק עַל מוֹת יְקוֹתֵי־אֵל מִכְסָּה.

תאר את התפתחות תמונת הטבע בשיר, והסבר כיצד היא מתקשרת לסוגר של הבית האחרון.

שירת ביאליק

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לְבָדִי / חיים נחמן ביאליק

כָּלֶם נָשָׂא הָרוּחַ, כָּלֶם סָחַף הָאוֹר,
שִׁירָה חֲדָשָׁה אֶת-בֶּקֶר חַיִּיהֶם הִרְגִּינָה;
וְאֲנִי, גֹּחַל רֶךְ, נִשְׁתַּכַּחְתִּי מִלֵּב
תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה.

בָּדָד, בָּדָד נִשְׁאַרְתִּי, וְהַשְּׂכִינָה אֶף-הִיא
כַּנֵּף יְמִינָה הַשְּׂבוּרָה עַל-רֹאשֵׁי הָרְעִידָה.
יָדַע לְבִי אֶת-לְבָא: חָרַד חֲרָדָה עָלַי,
עַל-בָּנָה, עַל-יְחִידָה.

כָּבֵר נִתְגַּרְשָׁה מִכָּל-הַנְּזוּיֹת, רַק-עוֹד
פְּנֵת סֵתֶר שׁוֹמֵמָה וְקִטְנָה נִשְׁאַרָה –
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ – וְתַתְּכֶם בְּצֹל, וְאֶהֱי
עִמָּה יָחַד בְּצָרָה.

וְכִשְׁפָּלָה לְבָבִי לַחֲלוֹן, לָאוֹר,
וְכִשְׁצֹר-לִי הַמָּקוֹם מִתַּחַת לְכַנְפָּה –
כְּבִשָּׁה רֹאשָׁה בְּכַתְפִּי, וְדַמְעָתָה עַל-יָדִי
גִּמְרָתִי נִטְפָּה.

חָרַשׁ בְּכַתָּה עָלַי וְתַתְּרַפֵּק עָלַי,
וְכִמּוֹ שָׂכָה בְּכַנְפָּה הַשְּׂבוּרָה בְּעֵדִי:
„כָּלֶם נָשָׂא הָרוּחַ, כָּלֶם פָּרְחוּ לָהֶם,
וְאוֹתָר לְבָדִי, לְבָדִי...”

וְכַעֲזִין סִיּוֹם שְׁלִי-קִינָה עֲתִיקָה מָאֵד,
וְכַעֲזִין תַּפְלָה, בְּקֶשֶׁה וְחֲרָדָה פְּאֻחַת,
שְׁמָעָה אֲזִנִּי בְּבִכָּיה הַחֲרִישִׁית הִיא
וּבִדְמָעָה הִיא הָרוֹתַחַת –

פרש את התמונה המתוארת בבית החמישי בשיר, והסבר כיצד תמונה זו מבטאת את השינוי
במערכת היחסים בין הדובר לבין השכינה.

5.

קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

ואם ישאל המלאך / חיים נחמן ביאליק

„לא, כי נשָׁרָה עַל-דָּף גִּמְרָא קְדוּשָׁה.
גִּמְרָא הִיְתָה לְזִקְנֵי שְׁעִירַת נְוִילִים וּמַעֲוָכָה,
וּבִכְרֶסָה – שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת שְׁלִי-זִקְנֹו הֶלְבֵן,
חוּטֵי צִיצִיּוֹת פְּסוּלוֹת שְׁלִי-טְלִיתוֹ הַקְטָנָה
וְסִמְנֵים שְׁלִי-הַרְבֵּה טְפוֹת חֶלֶב וְשִׁעוֹה,
וּבִגְמֶרָא הַזֹּאת, בְּמַעֲי אוֹתִיּוֹת מְתוֹת
בְּדָד פֶּרֶפְרָה נִשְׁמָתִי.”

– וּתַחֲנֵק? –

„לא, פֶּרֶפְרָה וְתַשׁוּרֵר, מִלֵּאכִי!
בְּאוֹתִיּוֹת הַמְתוֹת שִׁירֵי חַיִּים הַקְרוֹ,
וּבְאַרְזֹן סִפְרֵי זִקְנֵי מְתֵי עוֹלָם נִזְדַּעְזְעוּ.
שׁוֹנִים הָיוּ הַשִּׁירִים: עַל-עֵב קִטְנָה וּבִהִירָה,
עַלִי קֶרֶן הַזֶּהָב וְעַלִי דְמָעָה מִזְהִירָה,
עַלִי צִיצִיּוֹת פְּסוּלוֹת וְעַלִי טְפוֹת שְׁלִי-שִׁעוֹה –
אַף שִׁיר אֶחָד לֹא יָדָעָה – שִׁיר עֲלוֹמִים וְאַהֲבָה.
וְתִכַּל לְצֹאֵת, וְתִהְיֶה, וְלֹא-מִצָּאָה תִּנְחוּמִין,
וְתִתְעַלֵּף עַד-כְּלוֹתָהּ, וְהִיא צֶרֶלָה עַד-מָוֶת.
פַּעַם אַחַת פָּקַדְתִּי אֶת-גִּמְרֵתִי הַבְּלָה –
וְהִנֵּה פֶרֶפְרָה מְתוּכָה נִשְׁמָתִי.”

וְעַדִּין הִיא טָסָה וּמְשׁוּטָטֶת בְּעוֹלָם,
מְשׁוּטָטֶת וְתוֹעָה וְאֵינָה מוֹצֵאת תִּנְחוּמִין;
וּבְלִילוֹת הַצְנוּעִים שְׁבִתְחֵלֶת כָּל-חֹדֶשׁ,
בְּהַתְפַּלֵּל הָעוֹלָם עַלִי פְּגִימַת הֶלְבֵנָה,
הִיא מִתְרַפָּקָה בְּכִנְפָּהּ עַלִי שֶׁעַר הָאֲהֲבָה,
מִתְרַפָּקָת, דּוֹפְקָת וּבּוֹכִיָה בְּחֹשָׁאִי,
וּמִתְפַּלֵּלָה עַל-הָאֲהֲבָה.”

בתשובותיו לשאלות המלאך מספר המשורר על מסע דמיוני של נשמתו.

תאר שתיים מהתחנות במסע זה, והסבר את משמעותן הסמלית.

בְּנִי, נִשְׁמָתְךָ אֵיךְ? –
„שׁוּט בְּעוֹלָם, בְּקִשְׁנָה, מִלֵּאכִי!
יֵשׁ בְּעוֹלָם כָּפָר שְׁאֵנִן, מְקַף חוֹמַת יְעָרִים,
וְלִכְפֹּר רְקִיעַ תְּכַלֵּת, בְּלִי מְצָרִים רְקִיעַ,
וְלִרְקִיעַ הַתְּכַלֵּת בַּת-יְחִידָה בְּאַמְצָע:
עֵב יְחִידָה, לְכָנָה וְקִטְנָה.
וּבִצְהָרֵי יוֹם קִיץ בְּדָד שִׁחַק-שֵׁם יָלֵד,
יָלֵד עֲזוּב לְנַפְשׁוֹ, רֶךְ וְיָחִיד וְחוֹלָם –
וְאַנִּי הוּא הַיָּלֵד, מִלֵּאכִי.
פַּעַם אַחַת הִתְעַלֵּף כָּל-הָעוֹלָם וַיִּשְׁתַּק,
וְשְׁתֵּי עֵינֵי הַיָּלֵד הִשְׁמִימָה גִּמְשָׁכּוֹ,
וַיִּרְאֶנָּה, הַיְחִידָה, הַזֶּהָב, הַבְּרוּרָה,
וְנַפְשׁוֹ יִצָּאָה בְּרֹאוֹתוֹ, כְּצֹאת יוֹנָה מִשׁוֹבְכָה,
אֶל הָעֵב הַנִּחְמָדָה.”

– וְתַמּוּג? –

„גַּם-שִׁמְשׁ יֵשׁ בְּעוֹלָם, מִלֵּאכִי!
אַת-נִשְׁמָתִי הַצִּילָה קֶרֶן פֶּו רַחֲמָנִיָּה,
וְעַל-כִּנְפֵי הַזֶּהָר יָמִים רַבִּים פְּזוּה
כְּצִפְרֵת לְכָנָה;
פַּעַם רָכְבָה בְּבִקְר עַל-גֵּב קֶרֶן הַזֶּהָב,
הַלוֹף הֶלְכָה לְבִקֵּשׁ פְּגִינַת טַל בֵּין הַדְּשָׁאִים,
וְדָמָעָה זָכָה וְתַמָּה אֹז עַל-לַחֲיֵי רַעְדָה,
וְתוֹדַעְזַע הַקֶּרֶן וְנִשְׁמָתִי צָנְחָה –
וְתִשְׁתַּקַּע בְּדָמָעָה.”

– וְתִיבָשׁ? –

ענה על אחת מהשאלות 6-17.

שירת המאה ה־20

שירי אורי צבי גרינברג

6. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר נס השיר / אורי צבי גרינברג

כל שיר אִמְתִּי – הוא נִס:

הוא פְּתִיחַת הַשָּׁעַר וְהַפְּשֻׁלָּת הַיְּלֹוֹן:

מְשִׁיב רִיחוֹת הַנִּיחוּחַ מִן הַשָּׂדֶה הָאֲבוּד:

מֵאֲבִי הַנַּחַל וּמִנְפֶּשׁ הַבָּאֵר וְהַקִּילּוֹן:

לְשֵׁם עֲפֹת צִפְרִים בְּעֵינִים סְגוּרוֹת:

כָּנֶף לְמִטָּה וְכָנֶף לְרוֹם – –

הַיְּלֻדוֹת הַיָּא מַעְבֵּר מִזֶּה שֶׁל הַתְּהוֹם:

הַשְּׂמֶשׁ עוֹלָה שֵׁם כָּלֵב הַלְּבָבוֹת הַקּוֹרְנִים

בְּשֹׁאֲגַת כְּסוּפָם לְמַעְלָה מִן חֲלוֹם.

אֲנִי מִמֶּשֶׁשׁ אֶת הָעֲנָפִים וְגִזְעֵי הָעֵצִים הַחֲמִים

אֶת הָרַגְלִים הַדְּקוֹת שֶׁל אֵילוֹת הַשָּׂדֶה

וְאֶת גּוֹפֶן,

וְאַחֲרֵי צִפּוֹר מְדַד־הַשֵּׁם גַּם אֲנִי מְדַדָּה.

הָאֵם אֵינָנָה, לֹא אֲדַע מְקוֹם עֲפָרָה

אֶף טְבוּעָה הִיא בְּמַהוּתִי בְּכֶסֶף שִׁיבְתָּה וְתַמַּת הַנֶּעֱרָה.

וְשִׁיר הָעֶרֶשׁ עַל גְּדִי הַזֶּהָב

שֶׁנִּסְעָה לְסַחֵר מְגִדִּים

צְמוּקִים וְשִׁקְדִים וּוְרָדִים

הוֹמָה בְּלֵב כְּכֹנֶרֶת־נְגוּנִיו שֶׁל הָאֵב.

אֲנִי אוֹהֵב הַמְּאֻכְלִים וְהַבְּשָׂמִים שֶׁהוּא אֹהֵב

וְכוֹאֵב כְּאֵב גְּלוּת הַשְּׂכִינָה אֲשֶׁר הוּא כְּאֵב.

הסבר והדגם כיצד מעוצבת בשיר דמותו של הדובר כבן וכמשורר.

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר אמי והנחל / אורי צבי גרינברג

ואולי אל הנחל ההוא מימי הנערות
השוטף פי סדנו של העץ הפרות
המלחך את גדרות הזרדים החומים
של גני הפרות שם, תבוא הנערה
אדמת השער, היא אמי.. דמדומים.
ותפשט בגדיה ובכתנת משיה
תרד שם בנחל, אראנה שוחה:
אלהית היא במים נאוה בכחה!
דומיה וניחוח פרות מסביב.
ואני עוד אינני ביקום ואבי
עודו עלם בנוף בית אמו ואביו.

והנה היא עולה מן הנחל.. אמי:
הנערה הברה אדמת השער
בלבנת הבתולים בכתנת משיה
ואין היא רואה את בנה המבגר
העומד ורואה את אמו בעולם
ונערה היא בטרם-עת-אם, באשיה
נוגה ראשה בערב יום אל גדרות
הזרדים החומים
של גני הפרות,
שנוספה על מתקם מתיקות דמדומים..

הה הכסיף זה הראש והשלג זה הראש
עדי שנכפש בדמו בעפר
שנשפך בידי גוי גרמני באכזר.
והבן לא שלם ואת הבור לא חפר.

תאר שתיים מן התמונות שהדובר מעלה בדמיונו, והסבר כיצד הן משקפות את עולמו של הבן
ואת יחסו לאמו.

בתשובתך התייחס גם לרשמי החושים (צבעים, ריחות וכדומה), המעצבים תמונות אלה.

8. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרינו.

מחזה שבת קדש בשמים / אורי צבי גרינברג

אמי, קר פה לבנו, אף-על-פי שהשמש עלי!
קר לי בלעדיך בעולם. בלעדי אבא גוף-כלו-ננה נגון.
בלעדי אחותי, בת זקוניכם, אילת השחר שלי ביפיה
בעודני בבית נער טוה תכלת וזהב.. ושוקק רננים,
ואילת הסהר שלי מרחוק בין עננים.

קר לי בעולם. חשך נגר בי דמי.

על סף בית מדרש בשמים, כמתכנת זה-שנשרף בעירנו,
יושבת עירמה מלכלכת בדמיה בתך אחותי,
ואת אמנו בשמלת-השבת עומדת עליה בהלך
כדי לבסותה בצלך –
והשמים שתוקים.. ולכן שומעים קול לחשם של הכוכבים
כגחלי אש מדובבים ארמית
בתולתא קדישתא שבת מלכתא –

הנה יהודים באים.. שבת קדש בשמים –
חליל בשמים פותח בקול: הנך יפה רעיתי –
בתך מטה ראש במצדד, כצפור.
והנה היא קמה,
יוצאת ברקוד
לקראת כל היהודים
מלכלכת בדמיה; שהם הפסות לעורה..
– הנה אחי בא, הלל!
איפה היית, אחי?
למה לא באת להציל, אחי?
הן אהבתני, אחי!
רוקדת, שואלת אחותי.

(שים לב: המשך השיר והשאלה בעמוד הבא.)

הַיהוּדִים עוֹמְדִים וּבוֹכִים.
וְגַם אֲנִי עוֹמֵד כָּךְ וּבוֹכָה.
אָבֵל אֵין אֶת רוּאָה אֶת בְּנֶךְ בְּבִכּוֹ, אָמִי!
כֹּה קָר לִי, כֹּה אָבוֹי לִי!
אֵיךְ הַגּוֹף יְכִילֵנִי עִם זֶה מְגוּרִי,
עִם זֶה בְּכִיִּי?

— יְכִילֶךְ זֶה הַגּוֹף, כִּהְכֵּל הָעוֹלָם
בְּמִלּוּאָה כָּל תּוֹגַת אַחֲרִיתָנוּ, בְּנִי!
וּכְהֵכֵל אֲדָמָה אֱלֹהִית כָּל דְּמִנּוֹ בְּשָׂרָנוּ, בְּנִי!
עַל בְּכִיָּזָה חַיָּה כָּעַל בְּרִזָּל מֶהֱתָךְ.

צִרְפָּהּוּ בְּשִׁיר. זַעַם זֶה יִלְהֵט עֵד.
כָּרָה אֶפִּיק לִירֵדֶן-זֶה הַבְּכִי לַצְּמִיתוֹת:
הַשְּׁנִי לִירֵדֶן שְׂכַחוּ מֵלֵא —

עֲנֶתָה לִי אָמִי וּפְנִיָה אֵינָם:
כִּי מְכוּכָב רְחוֹק פִּיהָ דָּבָר — —

וְאַמְרָתִי: אָמֵן.. יֵרֵד אֶל יֵרֵדוּ.

הסבר את תפקיד השירה על פי ארבעת הבתים האחרונים בשיר ("יְכִילֶךְ זֶה הַגּוֹף... יֵרֵדוּ אֶל יֵרֵדוּ").
הדגם את דבריך.

9. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

קדושי דומיה / אורי צבי גרינברג

בְּלִילוֹת הַלְבָּנָה אוֹמֶרֶת אִמִּי הַקְּדוּשָׁה
לְאָבִי הַקְּדוֹשׁ:
כְּשֶׁנּוֹלַד לִי הִבֵּן אֶקְלָעָה הַלְבָּנָה בַּחֲלוֹן,
מִיָּד הוּא פָקַח אֶת עֵינָיו וְהֵבִיט בָּהּ; מֵאֵז
רוֹנֵן זֶה זִיוָה בְּדָמוֹ עַד הַיּוֹם
וּלְבָנָה מֵהֶלְכֶת מֵאֵז בֵּין שִׁירָיו – –

הִרְבָּה כֶּסֶף־אֱלֹדָמִי הָיָה בְּאָבִי,
אָבֵל רֶכֶב הַנְּדוּד לֹא עָמַד לְעַת כֶּסֶף
סָמוּךְ לְבֵיתוֹ..
לִכֵּן הוּא יָדַע דּוּמִיָּה וְנִגּוּן,
וְאֶהֱב־בְּעֵינָיו כְּנָפֵי צִפְרִים.
" – בְּרִצּוֹתָן לְעוֹף, הֵן עֲפוֹת לָהֶן.. כֶּף."

אֵף אִמִּי.. רִתְּמַת רֶכֶב נְדוּד לְכֶסֶפָּה:
לְפִי דָּפַק הַלֵּב יָדַע כָּל יִשָּׁה גַם לֵלֶךְ
בְּרִגְלִים מִמָּשׁ עַל הַיָּם:
לְפִי מְשֻׁעוֹל־הַלְבָּנָה־עַל־גָּלִים
אֵלִי, אֵל הַבֵּן, בְּצִיּוֹן – –
אֵף לֹא מִצָּאתָנִי יוֹשֵׁב עַל הַחוּף מְחַכֶּה־לָּהּ
וְחִזְרָה עִם מְשֻׁעוֹל־הַלְבָּנָה־עַל־גָּלִים:
עִיפַת נְדוּד, חֲמַת רֹאשׁ, מִכַּת יָם.

עֲכָשׁוּ – גַּם אִמִּי כְּאָבִי: קְדוּשֵׁי דּוּמִיָּה.
יֵשׁ מְשֻׁעוֹל־לְבָנָה עַל גָּלִים נוֹצְצִים;
וְיֵשׁ הַבֵּן הַיָּחִיד
הַשְּׂרִיד
בְּעוֹלָם – –

הסבר את כותרת השיר, ואת משמעותה על פי השיר.

שירי לאה גולדברג

10. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

חֲמִסִּין שֶׁל נִיסָן / לאה גולדברג

אָכֵן אֲדַע, זֶה יוֹם לֹא תְמוּרָה
וְלֹא נִפְל דָּבָר וְלֹא אֶרֶע
וְלֹא יִבְדִּיל בֵּינוּ לְבֵין יָמִים
צִיּוֹן וְאוֹת אֲשֶׁר מְטוֹב עַד רַע.

וְרֵק לְשֹׁמֵשׁ רֵיחַ שֶׁל יִסְמִין,
וְרֵק לְאָבֵן קוֹל שֶׁל לֵב פּוֹעֵם,
וְרֵק לְעֶרֶב צָבַע שֶׁל תַּפּוּז,
וְרֵק לְחוּל שְׁפָתַיִם מְנַשְׁקוֹת.

אֵיךְ אֶזְכְּרֶנּוּ, אֶלְמוּזִי, סֶתֶמִי,
אֵיכָה אֲשֹׁמֵר חֲסִדוֹ הַפֶּתְאוּמִי,
אֵיךְ אֶאֱמִין שִׁיוֹם אֶחָד הָיָה
כָּל נִיד וְרֵיחַ עֵצִים מַעֲצָמִי?

כִּי כָל אֵילָן הָיָה מִפְּרֶשׁ רוֹטֵט,
וְלִדְמָמָה עֵינַיִם שֶׁל יִלְדָּה,
וְלִדְמָעוֹת נִיחוּחַ הַלְבָּלוּב,
וְשֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם אֶהְבֵּתִי.

הסבר והדגם את המתח שחוזה הדוברת בשיר בין המיוחד לשגרתו.

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר ט' מתוך: **אהבתה של תרזה די מון** / לאה גולדברג

מחלוני וגם מחלונה
אותו הנן נשקף, אותו הננף,
יום תמים מתר לי לאהב
את הדברים אשר לטפה עינה.

מול חלונה וגם מול חלוני
בלילה שר אותו ומיר עצמו,
ועת ירטיט לבך בחלומי
אעור ואזין לו גם אני.

הארץ הנקו, שבו כל מחט
את מבטך נושאת כטל טהור,
עם בך יקדמי בברכה –

דברים רבים מאד אהבנו יחד,
אך לא נרח באשנבה האור
עת בדידותי ננעה בבדידותך.

הסבר והדגם כיצד הרשמים הנקלטים בחושים מבטאים את אהבתה של הדוברת בשיר.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר א' מתוך: **מִבֵּית אִמִּי** / לאה גולדברג

מֵתָה אִמָּה שֶׁל אִמִּי
בְּאֵיב יָמֶיהָ. וּבֵתָה
לֹא זָכְרָה אֶת פְּנֵיהָ. דִּיּוֹקְנָה הַחֲרוּט
עַל לְבוֹ שֶׁל סָבִי
נִמְחָה מֵעוֹלָם הַדְּמוּיוֹת
אֲחֵרֵי מוֹתוֹ.

רַק הָרָאִי שָׁלָה נִשְׁתִּיר בְּבֵיתָה.
הֶעֱמִיק מְרֵב שָׁנִים בְּמִשְׁבָּצַת הַפֶּסֶף.
וְאֵנִי, נִכְדָּתָה הַחֲנֻרָה, שְׁאִינֵנִי דוֹמָה לָהּ,
מִבִּטָּה הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ כְּאֵל תּוֹף
אֲנִי הַסּוּמָן אוֹצְרוֹתָיו
מִתַּחַת לַמַּיִם.

עֵמֶק מָאָד, מֵאֲחֻרֵּי פְּנִי,
אֵנִי רוֹאֶה אֵשֶׁה צְעִירָה
וְרֵדַת לְחַיִּים מְחִיכָה.
וּפִאָּה נִכְרִית לְרֹאשָׁה.
הִיא עוֹנֶדֶת
צִנִּיל מְאָרָף אֶל תְּנוּף אֲזוּנָה. מִשְׁחִילָתָהּ
בְּנֶקֶב זַעִיר בְּבֶשֶׂר הָעֵנָה
שֶׁל הָאֵזוֹן.

עֵמֶק מָאָד, מֵאֲחֻרֵּי פְּנִי, קוֹרֶנֶת
זְהוּבִית בְּהִירָה שֶׁל עֵינֶיהָ.
וְהָרָאִי מִמִּשְׁיָף אֶת מְסֻרֶת
הַמִּשְׁפָּחָה:
שְׁהִיא הִיָּתָה יָפָה מָאָד.

הסבר את היחס של הדוברת בשיר לסבתה, וכתוב כיצד מעוצב יחס זה.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

הַאֲמָנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים / לאה גולדברג

הַאֲמָנָם עוֹד יָבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהּ וּבְחָסֶד,
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה, וְתִלְכִי בּוֹ כְּהֶלֶךְ הַתָּם,
וּמַחְשׁוֹף כַּף־רִגְלָךְ יִלְטֶף בְּעֵלֵי הָאֶסְפָּסָת,
אוֹ שְׁלִפְי־שִׁבְלִים יִדְקְרוּךְ וְתִמְתַּק דְּקִירָתָם.

אוֹ מָטָר יִשְׁיֵגְךָ בַּעֲדַת טְפוֹתָיו הַדּוֹפְקָת
עַל כְּתֻפִּיךָ, חֲנוּךְ, צִנְאֶרְךָ, וְרֹאשְׁךָ רֵעֵנָה.
וְתִלְכִי בַשָּׂדֶה הָרֹטֵב וְיֶרֶחַב בְּךָ הַשֶּׁקֶט
כְּאוֹר בְּשׁוּלֵי הָעֵנָה.

וְנִשְׁמַתְּ אֶת רִיחוֹ שֶׁל הַתֶּלֶם נָשׁוּם וְרִגּוּעַ,
וְרֹאיתְּ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ בְּרֹאֵי־הַשְּׁלִילִית הַזֶּהָב,
וּפְשׁוּטִים הַדְּבָרִים וְחַיִּים, וּמֶתֶר בָּם לְנֹעַץ,
וּמֶתֶר, וּמֶתֶר לְאַהֵב.

אֶת תִּלְכִי בַשָּׂדֶה. לְבִדְךָ, לֹא נִצְרָכָת בְּלֶתֶט
הַשְּׂרָפוֹת, בְּדִרְכִים שְׁסֻמְרוּ מֵאִמָּה וּמִדָּם.
וּבִישָׁר־לִבָּב שׁוֹב תִּהְיִי עֲנָה וְנִכְנָעַת
כְּאֶחָד הַדְּשָׁאִים, כְּאֶחָד הָאֲדָם.

הסבר את המשמעויות שמייחסת הדוברת לטבע בשיר. הדגם את דבריך.

שירי נתן זך

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א- ב שאחריו.

אני שומע משהו נופל / נתן זך

אני שומע משהו נופל, אמר הרוח.
שום דבר, זה רק הרוח, הרגיעה האם.

גם אתה אשם וגם הוא אשם, פסק השופט לנאשם.
אדם הוא רק אדם,
הסביר הרופא לבני המשפחה הנדהמים.

אכל מדוע, מדוע, שאל את עצמו הנער,
לא מאמין למראה עיניו.

מי שאינו גר בעמק גר בקר,
קבע המורה לידיעת הארץ
ללא קשי נכר.

אכל רק הרוח ששמט את התפוח הוא זכר
מה שהעלימה מבנה האם:

שלעולם, לעולם, לעולם לא יהיה לו מנחם.

נושא השיר הוא התמודדות עם המוות, אך המילה "מוות" אינה מוזכרת בו.

א. כיצד בכל זאת אפשר להבין שמדובר בנושא זה בשיר? הדגם את דבריך. (10 נקודות)

ב. מה תורמת אי-הזכרת המילה "מוות" להבנת השיר? (4 נקודות)

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

נגד פרדה / נתן זך

החֵיט שלי הוא נגד פרדה.
לֵכוֹ, כֵּן אָמַר, לֹא יִסַּע עוֹד, אֵינוֹ
רוֹצֵה לְהַפְרֵד מִבֶּתוּ הַיְחִידָה. הוא בִּהְחֵלֵט
נגד פרדה.

פֶּעַם נִפְרַד מֵאִשְׁתּוֹ וְאוֹתָהּ
שׁוֹב לֹא רָאָה (אֲאוֹשׁוּיץ). נִפְרַד
מִשְׁלֹש אַחִיּוֹתָיו וְאָף אוֹתָן
לֹא רָאָה (בוֹכְנֹוֹאֵלֶד). פֶּעַם
נִפְרַד מֵאִמּוֹ (אָבִיו מֵת בְּשִׁיכָה
טוֹבָה). עֲכָשׁוּ הוּא
נגד פרדה.

בְּבִרְלִין הוּא הָיָה
מוֹדְעוֹ וַיְדִירוֹ שֶׁל אָבִי. הֵם בָּלוּ בְּנָעִימִים
בְּבִרְלִין הַהִיא. אוֹתָהּ תְּקוּפָה
חֲלָפָה, אֲרוּרָה. מַעֲתָה
לְעוֹלָם לֹא יִסַּע. הוּא
בִּהְחֵלֵט
(אָבִי מֵת בִּינְתִים)
נגד פרדה.

העבר פולש להווה של הדובר בשיר. הסבר והדגם קביעה זו.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריי.

שימו לב לסגל הרועד / נתן זך

שימו לב לסגל הרועד,
מששו את הרוח, היטב
געו בעץ. הוא ירק ובצמרת
מוריק עוד יותר והגזע
מאכל מעט אך עודו אוכל בכל פה
את לשד האדמה שאיננה
נראית כאן לעין בעיר.
שימו לב, מששו, געו היטב. כפלים
לשאף את האור, להאיר
כל ענן. הוא עובר. והלילה
לא יאחר.

כיצד מתואר הטבע בשיר זה, ואיזו משמעות מייחס לו הדובר? הדגם את דבריך.

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריי.

צפור שניה / נתן זך

ראיתי צפור רבת יפי.
הצפור ראתה אותי.
צפור רבת יפי כזאת לא אראה עוד
עד יום מותי.

עבר אותי אז רטט של שמש.
אמרתי מלים של שלום.
מלים שאמרתי אמש
לא אמר עוד היום.

הסבר והדגם כיצד מעוצבת ההתפעלות של הדובר בשיר.

פרק שני – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, עליך לענות על שתיים מהשאלות 18-21 (לכל שאלה 14 נקודות).

סיפורים מאת עגנון

18. ברבים מסיפורי עגנון יש פער בין המציאות ובין הדרך שבה הדמות המרכזית מפרשת אותה. הסבר והדגם כיצד פער זה מעצב את העלילה בסיפור מאת עגנון שלמדת.

סיפור אהבה / אהרן אפלפלד

19. בחר מהסיפור בשני מוטיבים (כגון מוטיב המחלה, מוטיב החלומות, מוטיב הבית). תאר כיצד המוטיבים שבחרת באים לידי ביטוי בסיפור, והסבר את תרומתם לבניית משמעותו.

שים לב: בשאלות 20-21 אין לענות על פי סיפורי עגנון ואין לענות על פי "סיפור אהבה" מאת אהרן אפלפלד.

20. בחר בסיפור קצר שיש בו תיאורי סביבה, תיאורי טבע או תיאורי חפצים. הצג תיאור כזה, והסבר את תפקידו בעיצוב העלילה ובאפיון הדמויות בסיפור שבחרת.

21. בחר בסיפור קצר שלמדת, וכתוב מהו סוג המספר (כל-יודע, גיבור, ג'ד) בסיפור. כיצד משפיע סוג המספר בסיפור שבחרת על אופן הצגת ההתרחשויות והדמויות? הדגם את דבריך.

פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מהשאלות 22-25 (28 נקודות).

הדָּבָר / אלבר קאמי – שאלות 22-23

22. אמנם הסתיימה מגפת הדָּבָר, אך בסוף הרומאן נכתב: "חיידיק הדבר לא מת ולא נעלם לעולם". הסבר את השקפת העולם שמבטאים דברים אלה בנוגע לחיי האדם ולהתנהגותו, וכתוב מהי הדרך המוצעת ברומאן להיאבק בדָּבָר.
23. בסך הכול, הדָּבָר מיטיב עמו. הוא היה אדם בודד שלא רצה בבדידותו, והנה עשה אותו הדבר לשותף. כיצד היטיב הדָּבָר עם קוטאר? בתשובתך כתוב על דמותו של קוטאר ועל התנהגותו לפני המגפה ובמהלכה, והסבר את המשמעות של קורותיו בתום המגפה.

רומאן עברי, נובלה עברית, רומאן מתורגם, נובלה מתורגמת – שאלות 24-25

שים לב: בשאלות 24-25 אין לענות על פי "הדָּבָר" מאת אלבר קאמי.

24. פערים בין דורות, בין מעמדות ובין בני לאום שונים משתקפים ביצירות רבות. תאר והסבר כיצד פער כזה משפיע על היחסים בין הדמויות ברומאן או בנובלה שלמדת, ומהי תרומתו להבנת היצירה.
25. תאר את הסיום של הרומאן או הנובלה שלמדת. האם בסיום זה נפתרים קונפליקטים או שאלות שהוצגו ביצירה? נמק את דבריך.

פרק רביעי – דרמה

פרק זה הוא חובה. ענה על אחת מהשאלות 26-27 (28 נקודות).

שים לב: על שאלות 26-27 אפשר לענות רק על פי מחזה מודרני (מהמאה ה-19 או מהמאה ה-20).

26. מרכיבים כמו תפאורה, אבזרי במה (חפצים, עיצוב הבמה) ותלבושות עוזרים להמחיש רעיונות

מרכזיים במחזה ו/או לאפיין את הדמויות בו.

הסבר קביעה זו, ובסס אותה על שתי דוגמאות מהמחזה המודרני שלמדת.

27. האם לדעתך המחזה המודרני שלמדת מציג תמונת עולם אופטימית (מעוררת תקווה) או פסימית

(קודרת ומייאשת)? נמק את דברך. בתשובתך התייחס להתפתחות של הדמות המרכזית ולסיום

המחזה.

פרק חמישי – שיר שלא נלמד

פרק זה הוא חובה. ענה על שאלה 28 (16 נקודות).

28. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

מִתַּחַת לַפָּנִי הָאֲדָמָה / אֵלֵי אֵלֵיהוּ

וּמָה לַעֲשׂוֹת שְׁאֶצְלִי
הַנֶּתוּחַ הַצִּלִּית וּבִגְדֵד
מִתָּה. וְלֹא נִוְתָּרָה
אֶלָּא הַמוֹסִיקָה שֶׁהָיָה אָבִי
שׁוֹמֵעַ בְּתַחֲנוּת הַבוֹשָׁה,
כְּשֶׁהִמָּתִין בְּחִנּוּן הַתַּת־קִרְקָעִי,
לְקַחַת אוֹתִי אֶל צָבָא הָעַם
בְּדֶרֶכּוֹ לְעִבּוּדָה.

וְלֹא אֶשְׁכַּח לְעוֹלָם
אֵת עֶצֶב יְדֵי הַמְּגִשֵּׁשֶׁת
אַחֵר הָעִבְרִית, לְהַחֲלִיף מִהָרָה,
לַפָּנִי שִׁיּוּצֵאִים וְעוֹלָיִם
מֵעַל פָּנֵי הָאֲדָמָה.

בשיר זה משחזר המשורר, בן למשפחת עולים, זיכרון מימי שירותו הצבאי.

א. מהו הזיכרון? (6 נקודות)

ב. הסבר והדגם כיצד כותרת השיר והמטפורות בו מסייעות לעצב זיכרון זה של המשורר.

(10 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או למרסם אלא ברשות משרד החינוך

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב: תכנית הלימודים

שים לב: תכנית לימודים זו כוללת גם יצירות שבהתאם למיקוד הוצאו מתכנית הבחינה בחורף תשע"ב

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 יחידות לימוד – שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

פרקים	קבוצות
א. שירה	1. השירה העברית בימי-הביניים 2. שירי ביאליק 3. שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 : אלתרמן, גולדברג, אצ"ג, טשרניחובסקי, רחל 4. שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20 : ביטון, גורי, זך, זלדה, עמיחי, פגיס, רביקוביץ'
ב. סיפור קצר	1. סיפורי עגנון 2. סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 3. סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21 4. סיפור מתורגם
ג. רומאן ונובלה	1. רומאן עברי 2. רומאן מתורגם 3. נובלה עברית 4. נובלה מתורגמת
ד. דרמה	1. טרגדיה של סופוקלס או של שקספיר 2. מחזה עברי 3. מחזה מתורגם

2. מבנה הבחינה

- בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן :
 - שירה.
 - סיפור קצר.
 - דרמה.
 - רומאן ונובלה.
 - יצירה שלא נלמדה.
- הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד, על-פי הודעה במיקוד הלמידה. בהתאם לכך ישתנו תוכן הפרקים האחרים וסדרם. למשל, במועד מסוים יהיה הפרק הרביעי

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

"רומאן ונובלה", ויתר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל כיום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובלה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה. – להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה: 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי. סך-הכול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – השירה העברית בימי-הביניים

יש ללמוד חמישה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים:

- א. ר' יהודה הלוי: יעירוני בשמך רעיוני; יחידה שחרי; ישנה בחיק ילדות
 - ב. ר' יהודה הלוי: יפה נוף; לבי במזרח; הציקתני תשוקתי
 - ג. ר' שלמה אבן גבירול: כתב סתיו; ראה שמש
 - ר' משה אבן עזרא: כתנות פסים
 - ד. ר' שלמה אבן גבירול: כאבי רב
 - ר' שמואל הנגיד: הים ביני ובינך; בכור אמי
 - ה. ר' שמואל הנגיד: התקבצו כי הזמן תמים; מת אב ומת אלול
 - ר' שלמה אבן גבירול: כתמר את בקומתך
- (שירמן חיים, השירה העברית בספרד ובפרובנס, מוסד ביאליק, 1960)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללמוד חמישה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים:

- א. הקיץ גוע; פעמי אביב
- ב. על השחיטה, אם יש את נפשך לדעת
- ג. לא זכיתי באור; זריתי לרוח אנחתי
- ד. לבדי; אם ישאל המלאך
- ה. הולכת את מעמי; לנתיבך הנעלם

(שירים, מהדורה מדעית, דביר, תשמ"ג–תש"ן; וכן ח"נ ביאליק, השירים, בעריכת אבנר הולצמן, דביר,

2004; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/bialik>)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד **חמישה** שירים – אחד מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים שלהלן:

אלתרמן נתן: עץ הזית; ירח (**שירים משכבר: כוכבים בחוץ**, הקיבוץ המאוחד, 1999); דו-שיח (**עיר היונה**, הקיבוץ המאוחד, 1978); מטמורפוזות (**הטור השביעי**, כרך א' – תש"ג–תשי"ד, הקיבוץ המאוחד, 2005)

גולדברג לאה: מבית אמי א'; חמסין של ניסן ["אכן אדע, זה יום ללא תמורה"]; האומנם עוד יבואו ימים; סונט ט' ["מחלוגי וגם מחלונך"] מתוך "אהבתה של תרזה די מון" (**כתבי לאה גולדברג**, כרך ב': **מוקדם ומאוחר**, ספריית פועלים, 1978)

גרינברג אורי צבי: קדושי דומייה; מחזה שבת קודש בשמים (**רחובות הנהר**, שוקן, תשל"ח; וכן: **כל כתבי אצ"ג**, כרך ו': **רחובות הנהר**, מוסד ביאליק, 1990–2004); שיר נס השיר; שיר אמי והנחל (**כל כתבי אצ"ג**, כרך ט': **ספר העיגול**)

טשרניחובסקי שאול: ראי אדמה; הוי ארצי מולדתי; סונט י' ["את אינך יודעת"] מתוך המחזור "שירים לאילאיל"; לא רגעי שנת (**כל כתבי שאול טשרניחובסקי**, עם עובד, 1990; וכן: **שירי טשרניחובסקי**, דביר, 1968)

רחל: רק על עצמי; פגישה חצי פגישה; זמר נוגה; מנגד (**שירת רחל**, דבר, 1977; וכן: אתר בן יהודה – <http://benyehuda.org/rachel>)

* כדי להעמיק את ההיכרות עם שירתם של משוררים אלה, אפשר לבחור שירים נוספים משירתם, מאלה הנזכרים לעיל או אחרים, זאת במסגרת הבחירה הפתוחה (ראו להלן).

קבוצה רביעית – שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20

יש ללמוד **שבעה** שירים – אחד מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים שלהלן:

ביטון ארז: שיר זהרה אלפסיה; דברי רקע ראשוניים; פיגומים; תקציר שיחה (**ציפור בין יבשות**, הקיבוץ המאוחד, 1990)

גורי חיים: ירושה; אודיסס; מעשה ביונה; שיר מס' 21 ["בקשו רחמים עליה"] מתוך המחזור "יריד המזרח" (**השירים**, מוסד ביאליק והקיבוץ המאוחד, 1998)

זך נתן: אני שומע משהו נופל (**שירים שונים**, הקיבוץ המאוחד, 1984); שימו לב לסגול הרועד; נגד פרדה; ציפור שנייה (**כל החלב והדבש**, עם עובד, 1981)

זלדה: שני יסודות; ציפור אחוזת קסם; כאשר היית פה; כל שושנה (**שירי זלדה**, הקיבוץ המאוחד, 1985)

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

עמיחי יהודה: לא כבדו; משלושה או ארבעה בחדר (**שירי יהודה עמיחי**, כרך א': שירים 1948–1962, שוקן 2002–2004); תיירים (**שם**, כרך ג': **שלושה גדולה: שאלות ותשובות**); שיר 10 J"אני זוכר שאלה מספר לימוד החשבון" מתוך המחזור "טיול ישראלי" (**שם**, כרך ה': **פתוח סגור פתוח**)
פגיס דן: עדות; כתוב בעיפרון; סכו"ם; דפדוף באלבום (**כל השירים**, הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 1995)
רביקוביץ דליה: עומד על הכביש; זיכרונות חמים; גרוויטציה; סינדרלה במטבח (**כל השירים עד כה**, הקיבוץ המאוחד, 1995)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

בחירה פתוחה

בנוסף לשנים-עשר השירים מהמאה ה-20, ילמדו הנבחנים **חמישה** שירים במסגרת הבחירה הפתוחה. שירים אלה יהיו משיריהם של המשוררים הנזכרים לעיל או משיריהם של משוררים אחרים. בנספח שבתכנית הלימודים **בספרות לאינטרנים** (עמ' 100–115) תמצאו דוגמאות לקבוצות קטנות של שירים המתלכדות סביב עקרונות מארגניים שונים: תמתיים, פואטיים, תקופתיים וכדומה. דוגמאות אלה הן בגדר הצעות והן נועדו לעודד את הוראת השירה סביב עיקרון מלכד המאפשר למידה השוואתית.

פרק ב' – סיפור קצר

במסגרת הסיפור הקצר יילמדו עשרה סיפורים בסך-הכול, כמפורט להלן: **שלושה** סיפורים מן הקבוצה הראשונה – סיפורי עגנון (או שתיים מיצירותיו כמפורט להלן), **ארבעה** סיפורים מן הספרות העברית – שניים מן הקבוצה השנייה ושניים מן הקבוצה השלישית, ו**שלושה** סיפורים מן הקבוצה הרביעית – סיפורים מתורגמים.

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמוד **שלוש** מבין היצירות האלה:
המטפחת; עגונות (**אלו ואלו**, שוקן, 1998); האדונית והרוכל; מדירה לדירה; התזמורת (**סמוך ונראה**, שוקן, 1998); פנים אחרות; הרופא וגרושתו (**על כפות המנעול**, שוקן, 1998); המלבוש; תהילה; עם כניסת היום; פרנהיים (**עד הנה**, שוקן, 1998); שבועת אמונים* (**עד הנה**, שוקן, 1998); בדמי ימיה*; גבעת החול* (**על כפות המנעול**, שוקן, 1998)

* בשל אורכן, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחשב כחלופה לשני סיפורים.

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה (מורים המעוניינים בכך, יוכלו ללמוד במסגרת זו סיפור נוסף מאת עגנון):

אברמוביץ' ש"י (מנדלי מו"ס): שם ויפת בעגלה (**סיפורים קטנים**, דביר לעם, 1950)

בארון דבורה: שפרה; פראדל (**פרשיות**, מוסד ביאליק, 1968)

בורלא יהודה: אתנן (**כתבי יהודה בורלא: מרננת**, דבר-מסדה, תשכ"ב)

ברדיצ'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (**כתבי מיכה יוסף ברדיצ'בסקי**, דביר, 1965; וכן:

מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/berdi>)

ברנר יוסף חיים: המוצא; עולה (**בין מים למים**, הקיבוץ המאוחד, 1980; וכן: **ילקוט לבתי-הספר**,

הקיבוץ המאוחד, 1969; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/brenner>)

ברקוביץ' יצחק דב: כרת; תלוש (**כתבי י"ד ברקוביץ'**, כרך א', דביר, 1964; וכן: סיפורים נבחרים, דביר לעם, 1953)

גנסין אורי: סעודה מפסקת (**כל כתביו**, ספריית פועלים/הקיבוץ המאוחד, 1982; וכן פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>)

הזז חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (**סיפורים נבחרים**, דביר, 1974)

פרץ יהודה לייב: שמע ישראל (**כל כתבי י"ל פרץ**, כרך א', דביר, 1962; בין שני הרים (שם), כרך ב'; וכן: פרויקט בו יהודה – <http://benyehuda.org/perets>)

שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה (**כל כתבי גרשום שופמן**, כרך א', דביר ועם עובד, 1960)

שטיינברג יעקב: בת הרב; העיוורת; בת ישראל; הניה; בין לבני הכסף (**ילקוט סיפורים**, יחדיו, 1981)

שמי יצחק: הברירה; בין חולות הישימון (**שישה סיפורים**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1984; וכן: **סיפורי יצחק שמי**, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה:

איני לאה: עד שיעבור כל המשמר כולו (**גיבורי קיץ**, הקיבוץ המאוחד, 1991)

אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (**הינשוף**, ספריית תרמיל, 1975; וכן: **הינשוף**, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997)

אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (**עשן**, עכשיו, 1962; המצוד; קיטי (**בגיא הפורה**, שוקן, 1963)

בלס שמעון: בעיר התחתית (**בעיר התחתית**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1979)

בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (**שקיעה כפרית**, עם עובד, 1976)

ברדוגו סמי: שוק; חיזו בטטה (**ילדה שחורה**, בבל, 1999)

גוטפרינד אמיר: גליה מוואלדזה (**אחוזות החוף**, זמורה ביתן, 2002)

הנדל יהודית: סיפור בלי כתובת (**כסף קטן**, הקיבוץ המאוחד, 1988)

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

יהושע אברהם ב': מסע הערב של יתיר ; שתיקה הולכת ונמשכת, גאות הים (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)

כהנא-כרמון עמליה: נעימה ששון כותבת שירים (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971); הינומה (שדות מגנטיים, הקיבוץ המאוחד, 1977)

ליברכט סביון: חדר על הגג (תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986)

מגד אהרון: יד ושם (ישראל חברים, הקיבוץ המאוחד, 1963)

מטלון רונית: אח קטן; ילדה בקפה (זרים בבית, הקיבוץ המאוחד, 1992)

ס' יזהר (סמילנסקי): השבוי (חרבת הזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)

עוז עמוס: דרך הרוח; נוודים וצפצ (ארצות התן, עם עובד, 1989)

קנז יהושע: התרגולות בעלת שלוש הרגליים (מומנט מוסיקלי, הקיבוץ המאוחד, 1980)

קסטל-בלום אורלי: שפרה (לא רחוק ממרכז העיר, עם עובד, 1987)

קרת אתגר: צפירה (צינורות, עם עובד, 1992)

שחר דוד: מעשה ברוקח ובגאולת העולם; דברים שבטבע האדם; על הצללים והצלם (מותו של האלוהים הקטן, שוקן, 1970)

תמוז בנימין: מעשה בעץ זית; תחרות שחייה (סיפורים, כתר, 1987)

קבוצה רביעית – סיפור מתורגם

יש ללמוד שלושה מבין הסיפורים האלה:

אידריס יוסוף: מספר ארבע (מקום על-פני האדמה, ון-ליר, 1986)

אל חכים תאופיק: על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיניים)

באבל יצחק: מעשה בשוכבי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969); בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

בשביס-זינגר יצחק: המפתח (המפתח, ספריית פועלים, 1978); גימפל תם (חורבן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני: הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסילייביץ': האדרת (סיפורים פטרבורגיים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

גבריאל גרסיה מרקס: איש זקן מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדיירה התמה וסבתה האכזרית, שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגר לורנס: הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביתן, 1988)

המינגוויי ארנסט: הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביתן, 1988)

לוי פרימו: התלמיד (זמן שאול, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה: העלמה פרל (הירושה, עם עובד, 1977)

מחפוז נגיב: אחרי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, ון-ליר, 1986); בית בעל שם רע; הפנסיונר (הגנב והכלבים וסיפורים אחרים, ספריית פועלים, 1970)

מנספילד קתרין: הזוב (הספרות כרך א' 2, 1968)

נבוקוב ולדימיר: רגע של חסד (תריסר רוסי, הקיבוץ המאוחד, 1994)

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

סלינג'ר ג'רום דוד: יום נפלא לדגי בננה; מר קרסולי שלנו בקונטיקט (לאסמה – באהבה ובסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1979)

עזאם סמירה: השעון והאדם (סיפורים פלשתיניים, עקד, 1970)

פואד אלן: הבור והמטוטלת (הבור והמטוטלת, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997); אלאונורה (מעשי הרצח ברחוב מורג, מחברות לספרות, 1965)

פוקנר ויליאם: ורד לאמילי (סימן קריאה 1, 1972; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993); אמבר מובער (סימן קריאה 1, 1972)

פיילי גרייס: שיחה עם אבי (סימן קריאה 16–17, 1973; סיפורים אמריקאיים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)

פינק אידה: הגן המפליג למרחקים; ציפורים; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988; וכן: כל הסיפורים, עם עובד, 2004)

צ'קוב אנטון פבלוביץ': כינורו של רוטשילד; יגון (מבחר סיפורי צ'קוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)

קלייסט הינריך פון: רעידת אדמה בצ'ילי (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002

קפקא פרנץ: גזר הדין (גזר הדין וסיפורים אחרים, עם עובד, 1997)

קרבר ריימונד: דבר קטן וטוב; נוצות; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)

שלום עליכם: אהבתי הראשונה (הסיפור הקצר, ספריית פועלים, 1977)

הערה: בקיץ תש"ע ובחורף תשע"א, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר", תהיה על הסיפור "חיזו בטטה" מאת סמי ברדוגו.

בקיץ תשע"א ובחורף תשע"ב, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר", תהיה על הסיפור "סיפור אהבה" מאת אהרן אפלפלד.

פרק ג' – רומאן ונובלה

יש לבחור אחת מבין שלוש האפשרויות האלה:

1. רומאן אחד המסומן בכוכבית, מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה. (בשל אורכם או מורכבותם – ולא מטעמים של שיפוט ערכי – למידת הרומאנים שמסומנים בכוכבית * היא חלופה ללמידת שני רומאנים שאינם מסומנים בכוכבית, זאת כדי לפנות פרק זמן נאות לקריאתם ולדיון בהם.)
2. שני רומאנים מן הרשימה הכוללת רומאנים עבריים (קבוצה ראשונה) ורומאנים מתורגמים (קבוצה שנייה).
3. רומאן אחד מרשימת הרומאנים העבריים והמתורגמים (קבוצות ראשונה ושנייה) ושתי נובלות מרשימת הנובלות העבריות והמתורגמות (קבוצות שלישית ורביעית): יצירה אחת לפחות מהספרות העברית ויצירה אחת לפחות מהספרות המתורגמת.

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

שימו לב: מומלץ שבמהלך לימודיהם יקראו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוך התייעצות עם המורה, **לפחות שישה ספרים** בנוסף לרומאנים ו/או לנובלות שיילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית הזו נבחנים רשאים לבחור גם רומאנים וקובצי סיפורים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

- אורפז יצחק: **מסע דניאל** (עם עובד, 1986)
- איתן רחל: **ברקיע החמישי** (עם עובד, 1976)
- אפלפלד אהרון: **תור הפלאות** (הקיבוץ המאוחד, תשל"ח); **קטרינה** (כתר, 1989)
- באר חיים: **נוצות** (עם עובד, 1992); **חבלים** (עם עובד, 1998)
- בן נר יצחק: **בוקר של שוטים** (כתר, 1992)
- ברבש בני: **מי פירסט סוני** (הקיבוץ המאוחד, 1994)
- ברטוב חנוך: **פצעי בגרות** (עם עובד, 1969)
- בר-יוסף יהושע: **עיר קסומה*** (הקיבוץ המאוחד, 1979)
- גרוסמן דוד: **ספר הדקדוק הפנימי*** (הקיבוץ המאוחד, 1991); **מומיק** (הקיבוץ המאוחד, 2006)
- הנדל יהודית: **החמסין האחרון** (הקיבוץ המאוחד, 1993)
- יהושע אברהם ב': **המאהב** (שוקן, 1981); **מר מאני*** (הקיבוץ המאוחד, 1993); **השיבה מהודו** (הקיבוץ המאוחד, 1994); **שליחותו של הממונה על משאבי אנוש** (הקיבוץ המאוחד, 2004)
- לפיד שולמית: **גיא אוני** (כתר, 1982)
- מגד אהרון: **החי על המת** (עם עובד, 1974); **פויגלמן** (עם עובד, 1987); **מסע באב** (עם עובד, 1980)
- מיכאל סמי: **חצוצרה בוואדי** (עם עובד, 2003); **חסות** (עם עובד, 1979)
- נבו אשכול: **ארבעה בתים וגעגוע** (זמורה ביתן, 2004)
- ס' יזהר (סמילנסקי): **מקדמות*** (זמורה ביתן, 1992)
- עגנון שמואל יוסף: **סיפור פשוט*** (כל סיפורי ש"י עגנון, כרך ג': **על כפות המנעול**, שוקן, 1998; וכן: **סיפור פשוט** (כולל הערות וביאורים, שוקן, 1998); **שירה*** (שוקן, 1999)
- עוז עמוס: **מיכאל שלי** (עם עובד, 1990); **מנוחה נכונה** (עם עובד, 1983); **קופסה שחורה** (עם עובד, 1996)
- עמיר אלי: **מפריח היונים** (עם עובד, 1993)
- פוגל דוד: **חיי נישואים*** (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- קורן ישעיהו: **לוויה בצהריים** (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1974)
- ק' צטניק: **השעון** (מוסד ביאליק, 1972)
- קנז יהושע: **התגנבות יחידים*** (עם עובד, 2006); **מחזיר אהבות קודמות** (עם עובד, 1997)
- קניוק יורם: **חימו מלך ירושלים** (עם עובד, 2003); **אדם בן כלב** (ספריית פועלים, 1987)
- ראובני אהרון: **שמות** (עם עובד, 1969)
- רביניאן דורית: **החתונות שלנו** (עם עובד, 1999)
- שבתאי יעקב: **זיכרון דברים*** (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1977)
- שדה פנחס: **החיים כמשל** (שוקן, 2002)
- שחם נתן: **רביעיית רוזנדורף** (עם עובד, 1987)
- שלו מאיר: **רומן רוסי** (עם עובד, 1988); **כימים אחדים** (עם עובד, 1994); **יונה ונער** (עם עובד, 2006)

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

שמיר משה: הוא הלך בשדות (עם עובד, 1972); **במו ידיו: פרקי אליק** (עם עובד, 1972)
תמוז בנימין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); **רקוויאם לנעמן** (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

קבוצה שנייה – רומאן מתורגם

אוסטר פול: **ארמון הירח** (עם עובד, 1977); **מוסיקת המקרה** (עם עובד, 1992)
אורול ג'ורג': 1984 (עם עובד, 1972)
אז'אר אמיל (גארי רומאן): **כל החיים לפניו** (עם עובד, 1984)
אייטמטוב צ'ינגיס: **והיום איננו כלה** (עם עובד, 1994)
אליוט ג'ורג': **הטחנה על שפת הפלוס** (כרמל, 1998)
גולדינג ויליאם ג'רלד: **בעל זבוב** (עם עובד, 1972)
בולקוב מיכאיל: **האמן ומרגריטה*** (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)
בל היינריך: **המוקיון** (מסדה, 1971)
בלזק אונורה דה: **אבא גוריו** (הקיבוץ המאוחד, 1992); **הדודן פונס** (עם עובד, 1981)
ברונטה אמילי: **אנקת גבהים** (כתר, 1990)
ברונטה שרלוט: **ג'יין אייר** (זמורה ביתן, 1987)
בשביס-זינגר יצחק: **העבד** (עם עובד, 2004)
גארי רומאן: **עפיפונים** (עם עובד, 1983)
גרין גרהם: **מסעותי עם דודתי** (עם עובד, 1989)
דה לוקה ארי: **הר אדוני** (הקיבוץ המאוחד, 2003)
דוסטויבסקי פ"מ: **החטא ועונשו*** (ידיעות אחרונות, 1995)
דיקנס צ'רלס: **תקוות גדולות** (ספריית פועלים, 1983); **דוד קופרפילד** (דביר וזמורה ביתן, 1987)
הסה הרמן: **נרקיס וגולדמונד** (שוקן, 1975)
הרפר לי: **אל תיגע בזמיר** (עם עובד, 2003)
וולף וירג'יניה: **אל המגדלור*** (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
וילד אוסקר: **תמונתו של דוריאן גריי** (אור-עם, 1984; וכן: חנות ספרים, 1998)
טולסטוי לב: **אנה קרנינה*** (עם עובד, 1999)
מאן תומס: **בית בודנברוק*** (עם עובד, 1986)
לורנס דיוויד הרברט: **בנים ואוהבים** (שוקן, 1981)
מארקס ג' גרסיה: **מאה שנים של בדידות*** (עם עובד, 1972); **אהבה בימי כולרה** (עם עובד, 1989)
מוריסון טוני: **העין הכי כחולה** (הקיבוץ המאוחד, 1996)
מלמוד ברנרד: **העוזר** (עם עובד, 1979)
ממי אלבר: **נציב מלח** (עם עובד, 1964)
סלינגר ג'רום: **דיוויד: התפסן בשדה השיפון** (עם עובד, 1975)
סראמגו ז'וזה: **על העיוורון** (הקיבוץ המאוחד, 2000)
פוקנר ויליאם: **הקול והזעם*** (ספריית פועלים, 1973); **אור באוגוסט*** (ספריית פועלים, 1968)

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

פיצג'רלד פ' סקוט: גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999); ענוג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
פלובר גוסטב: מאדאם בובארי (הקיבוץ המאוחד, 1991)
פרלה יהושע: יהודים סתם (הקיבוץ המאוחד, 1992)
פריש מקס: הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)
קאמי אלבר: הדבר (עם עובד, 2001); הזר (עם עובד ומסדה, 1985); אדם הראשון (עם עובד, 1995)
קונדרה מילן: ספר הצחוק והשכחה (זמורה ביתן, 1981)
קזנצאקיס ניקוס: חיי ומעלליו של אלכסיס זורבס (זורבה היווני) (עם עובד, 1995)
קפקא פרנץ: המשפט* (שוקן, 1992)

קבוצה שלישית – נובלה עברית

אורפז יצחק: נמלים (שלוש נובלות, עם עובד, 1972; וכן: גוונים 1997)
ביאליק חיים נחמן: מאחורי הגדר, (ביאליק – סיפורים, דביר, 1956; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/bialik>)
בן נר יצחק: עתליה (אחרי הגשם: שלושה סיפורים, כתר, 1979)
הראבן שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנסים (צימאון, דביר, 1996)
טביב מרדכי: כינורו של יוסי (עם עובד, 1964)
יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילד (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)
כהנא-כרמון עמליה: לב הקיץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור: חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)
ס' יזהר (סמילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
סרי דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטא (כתר, 1988)
קסטל-בלום אורלי: המינה לזיה (כתר, 1995); רדיקלים חופשיים (רדיקלים חופשיים, כתר, 2000)

קבוצה רביעית – נובלה מתורגמת

אייטמטוב צ'ינגיס: ג'מילה (כרמל, 2005)
הראבל ברהמיל: העיירה שבה נעצר הזמן (עקד, 1994)
בולגאקוב מיכאיל: לב של כלב (כפתור, תשמ"ט)
המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)
זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)
מאן תומס: טונוי קריגר; מוות בוונציה (מוות בוונציה וסיפורים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)
מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)
מלוויל הרמן: ברטלבי (משדר הביטחון, ספריית תרמיל, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997); וכן: מחווה לשישה סיפורים של המאה התשע-עשרה, בעריכת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

נספח לשאלון 05, חורף תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

פרק ד' – דרמה

יש ללמוד שני מחזות: טרגדיה אחת (מאת סופוקלס או מאת שקספיר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברי או מתורגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאת סופוקלס או מאת שקספיר

סופוקלס: אנטיגונה (דביר, 1970; וכן: מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1990);
אדיפוס (מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1994)
שקספיר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973; וכן: דביר, 1981); **מקבת** (הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: עם עובד, 1986); **המלך ליר** (מוסד ביאליק, 1971; וכן: אור-עם, 1994); **אוטלו** (דביר, 1991)

קבוצה שנייה – מחזה מתורגם

איבסן הנריק: בית בובות (אור-עם, 1983)
ברכט ברטולד: מעגל הגיר הקווקזי (אור-עם, 1984); **אימא קוראז'** (עם עובד, 1986)
דירנמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם 1983)
ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982); **חשמלית ושמה תשוקה** (אור-עם, 1985)
לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965; וכן: עם עובד, 1988)
מילר ארתור: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)
סטרינדברג אוגוסט: העלמה יוליה (אור-עם, 1985)
פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)
פירנדלו לואיג'י: שש נפשות מחפשות מחבר (מרכז ישראלי לדרמה, 1990)
צ'כוב אנטון: גן הדובדבנים; שלוש אחיות (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

קבוצה שלישית – מחזה עברי

אלוני נסים: הכלה וצייד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980); **הנסיכה האמריקאית** (עמיקם, 1963); **אכזר מכל המלך** (ידעויות אחרונות, ספרי חמד, 1997)
בן שמחון גבריאלי: מלך מרוקאי (עדן, 1980)
בר יוסף יוסף: אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)
ליון חנוך: חפץ (חפץ ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988); הילד חולם (מלאכת החיים ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
לפיד שולמית: רכוש נטוש (אור-עם, 1991)
סובול יהושע: ליל העשרים (אור-עם, 1990); **גטו** (אור-עם, 1989)
שבתאי יעקב: נמר חברבורות (הקיבוץ המאוחד, 1985)
תומר בן ציון: ילדי הצל (עמיקם, 1963)